

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szordán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

SOROZÁSRA

indulnak ma az annyit emlegetett B. osztályú népfelkelők. Holnap már a sorozó bizottság előtt fog-nak állni Munkácson, ahol el fog dőlni, ki marad továbbra is „un-tauglich“ és kitaláltatik alkalmas-nak a haza fegyveres védelmére.

Nézzétek ezt a sok ragyogó szemű, egészséges arcú, acélos izmu, tettekre kész férfit, akik ma délelőtt a városháza udvarán jelenkezés céljából összegyülekeztek. Ezek volnának azok, akik eddig untauglichoknak csufoltak? Lehet, hogy ezek az emberek annak idején, amikor sor alá kerültek, talán gyengék, fejletlenek, szóval katonai szolgálatra alkalmatlanok voltak. De azóta, — ugy látszik, — megterfiasodtak, megerősödtek, a munka megacélozta izmaikat és a legtöbbje komolyan sértve érezhetné magát, ha továbbra is untauglichoknak csufolná őket valaki.

Ha az ember végignézi ezen az erőltet duzzadó, testileg és szellemileg egyaránt kitűnő emberanyagot, lehetetlen előre is meg nem állapítani, hogy ezek között, — hila istennek, — nagyon kevés lesz a szolgálatra alkalmatlan.

Egy sincs ezek között a derék emberek között, aki ne menne szíves örömmel, lobogó harci kedvvel a csaták, diadalmas mezejére. És ha mégis akad közöttük egy-egy, akit talán most is gyengének fog találni a sorozó bizottság: az ne méltatlankodjék és ne szégyelje magát, hanem igyekezzék erejéhez és tehetségéhez képest itthon szolgálni a hazát.

Menjete, menjete, derék fiúk és legyetek büszké, ha alkalmasnak találtotok a fegyver viselésére. Hozzatok dicsőséget magatoknak és a magyar névnek.

... Bizony mondom, büszke lehet az az ország, ahol még a volt „untauglichok“ is így festenek, mint ti, lelkes, erős, harckész fiúk! Amelyik országnak ilyen a

népe, annak nincs mitől félténi sorsát.

Támadjanak fel a poklok összes ördögei, esküdjön össze a világ minden rossz szellemé ellentünk: nincs az a hatalom, amellyel szemben a magyar katonai diadalra ne vinné a mi szent ügyünket.
Menjete, fiúk...

Hangok a békéről.

A mi ellenségeink, mikor a háboru megindult, egymáshoz kötötték a sorsukat, mint veszedelmes turán a hegymászók. Meggyeztek abban, hogy egyik se köt békét a másik nélkül. A hegymászók segítségnek szánták a közös kötelet, azonban közös vesztük lett. Egymást rángat-tak bele az örvénybe a kötés erejével s most egyformán evickélnék benne. Nem csupán a harctéri jelenlétekből lehet ezt megállapítani, hanem azokból a lappangó békevágyakból is, melyek hol itt, hol ott ütök fel a fejüket az entente sajtó-jában.

Lehet, hogy ma még csak gondolat a béke, de eleinte csak a gondolat volt az is, ami a háborut megindította, amelyben a mostani erő-kifejtések mintha már a kritikus jelentenők a nagy viágálóznak. Lehet-e állam jobban megverve mint Belgium és kétségbeesettebb helyzetben, mint Szerbia? Tulóhítheti e harcoképes nemzetül a francia ezt a háborut, ha végleges leveretéseivel végződik, ami pedig minden nappal valószínűbb lesz s a letipört Franciaország s a tehetetlen Oroszország mellett megállhat-e hadviselő főnek Anglia? S négy hónapi folytonos vereség után, melyekben java erejüket kiadták, várhatnák-e még eljenségeinek valamire, ami basorsukon lendíthetne?

Nekünk azonban amennyire kedves a béke, melynek mi voltunk leghebbebb örvi felszárad óta, annyira nem kell a minden áron való béke. Mindnyáján a legforróbb szeretettel és halálól könnyes szemekkel nézünk irtózatos halálmező-kön küzdő véreinkre; össze facsarodik a szívünk, ha a titánok tüztől víztől gyöngyöző homlokára, ter-

mény, de rettenetes szenvedéseire gondolunk — és még sem kérünk olyan békét, amely csak elhalszott háboru volna. Vegleg le kell számolnunk a rémmel, melynek maskarába ellenségeink bujtak. K-zetben csak ijesztő krampusznak látszott, de meglevevéned, nőni kezdett, az idegcsomóink vajkát és ránk meresztette falánk torkát. Nem akartunk háborut, de ha bele zavartak bennünket, a győzelemig akarjuk harcolni, nemcsak magunk-ért, a jövő nemzedékeért is. Ajkuukat odaillesztettük a sikerek piros serlegéhez, megízeltettük a diadalok vérvörös borát, — nem nyugszunk addig, míg utolsó csepjéig nem ürítettük.

Prémium a katonáknak!

A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak nagy mennyiségű prémium van szükségük. A kinek van, küldje e címre:

Hadsegélyző hivatal,
Budapest, Váci-utca 38.

Megalakult

az önkéntes polgárőrség.

Vasárnap délután nagy lelkesedés mellett megalakult az ujhelyi polgárőrség.

Az alakuló gyűlés a városháza tanácstermében folyt le, Schmidt Lajos rendőrkapitány elnöklése mellett, aki eddig is páratlan agilitással végezte a kezdeményezés és előkészítés nehéz munkáját.

Az alakuló gyűlésen több mint háromszáz ujhelyi polgár jelent meg, akik mindnyáján tagjaivá lettek az önkéntes polgárőrségnek.

Az önkéntes polgárőrség parancsnokává Bajusz Józsefet, helyettes parancsnokává pedig Hericz Sándort és dr. Székely Albertet választotta meg az alakuló gyűlés.

A polgárőrség működését csak néhány nap múlva fogja megkezdeni, amíg a végleges szervezés és a szolgálattal pontos beosztása megtörténik.

Székely Elek és a betegek bora

Sok minden híhető és híhetőlen dolgot hallottunk és tudunk Székely Elekről, a mi kimondhatatlanul nagyrabecsült polgármesterünkéről.

Egész kis gyűjteményt szedtünk már össze az ő háboru előtt és háboru alatt elkövetett kiváló cselekményeiből, — de hát egyelőre hallgatunk az ilyen dolgokról, mert a mostani nagy időkbén nem akarunk diszharmóniát kelteni. Ha az országot leszámolnánk, majd akkor lesz alkalomunk itthon is egy kis takarítást rendezni.

Most azonban megint olyan visszatérítő módon mesterkedett a város fejletlen feje, hogy azt elhallgatni igazán nem lehet.

Kommentárokat fűzni a dologhoz nincs időnk, de nem is szükséges. Ine a száraz tényállítás.

Hericz Windischgraetz Lajosné, a pataki vár nemeseleki nagyszonyja, ötven lveg kitűnő hely-aljai asszurbort küldött ajándékba az ujhelyi Erzsébet kórház betegek számára. A nemeseleki adományt hálas köszönettel fogadta a kórház gondnoksga.

Neszt vette azonban a dolognak a kitűnő Székely Elek, és nyomban kiküldte az embereit, hogy a betegek számára ajándékozott bort hajtásák be a fogyasztási adót. A kórház gondnoksga már meg is fizette a követelt 9 korona és 45 fillér fogyasztási adót. Elnyivel lett gazdagabb a város és ennyivel növekedtek a Székely Elek bokros érdemei a székely betegek rovására.

Hát ez még trófiának is rossz lenne, ha nem lenne szomorú valóság.

Nagyon gyakran megesik, hogy szegényebb emberek 1—2 liter bort ajándékoznak a kórháznak. Már most a fentiekből az következik, hogy a város ezeket az adomá-

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓ GYÓGYVIZ.

Lapunk mai száma 2 oldal.

Dr. Kéty, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatású: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, czukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kitűnő ízű üdítő ital.

K a p h a t ó m i n d e n ü t t.

nyokat is mind nyomoztassa ki és hajtsa be utánuk a fogyasztási adót. Tudunk kortes-borokról, amelyekért nem kellett fogyasztási adót fizetni. Hát a szegény betegek számára ajándékkul adott gyógy-borokért adót szedni: az erkölcsi érzéknek olyan elfajulása, amilyen Székely Elekről sem tételeztünk volna fel.

Feljegyezzük ezt is. Ennyivel is több van a rovásán. Ezt sem fogjuk elfelejteni . . .

Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Séta Újhelyben.

IV.

Folytassuk tovább az utca krónikáját. A mostani nagy napokban az utca élete igen érdekes adalékokkal szolgál az idők jellemzésére.

*

Szerdán délután szokatlanul mozgalmas volt a város.

Végeláthatatlan hosszú sorban vonultak végig Újhelyen a katonai tréningezők. Kipirult arcú, daliás legények hajtották a lovakat. Virágos volt a kedvük és virággal díszítették fel a szekereiket is. A tisztek kocsija a nizzai virág-koronán is díjat nyerhetett volna, úgy fel volt díszítve, mintha tavasz volna, mámoros illatos orgonavirággal.

. . . Egy kackiásan kipödrött bajuszu, derék magyar katona betér a kis piac egyik boltjába. Valamit vásárolni akar.

— Nohát, csakugyan kergetik magukat? — kérdi tőle kíváncsian a kereskedő felesége.

— Már hogy minket kergetnének? — feleli méltatlankodva a katonára. Minket bizony az öreg isten sem tud megkergetni. Hogyan is lehet ilyet kérdezni? Már bizony én ilyen boltban nem vásárolok.

Azzal megpödrötte a bajuszát és méltóságtejes büszkeséggel faképnél hagyta az üzlethelyiséget.

Ilyenek a mi katonáink . . .

V.

Megint menekülők vannak a városban. De most nem galíciaiak, hanem felsőzempléni családok, akik az orosz betörés elől menekültek ide és akik Isten segítségével hamarabb vissza is térnek elhagyott falvaikba.

. . . Egy szegény, menekült tót asszony nagyon nehezen vánszorog az utcán. Sehoh sem talál helyet, ahol életet adjon születendő gyermekének, pedig már minden pillanatban várja az Isten áldását.

Hogy, hogy nem, valahogyan felkerül a városházára és a főjegyző szobájában a kályha mellé kuporodik.

A jólelkű főjegyzőnek aztán megesett a szive a szegény asszonyon, és rögtön intézkedett, hogy a kórházba kerüljön.

A szegény, menekült tót asszony azóta talán már meg is született gyermekét. Ki tudja, hogy az a

Felelős szerkesztő Dr. Kárpáthy László

gyermek valamikor milyen derék kitünő polgára lesz a hazának . . .
. . . Furosa idők ezek. Szomorúak, de szépek is. Az embernek minduntalan a meghatottság könyve szökik a szemébe . . .

— Bárd-féle „Karácsonyi Album”

oim alatt, mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes Albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bárd Ferencz és Testvére közismert budapesti zeneműkiadó cég a f. évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. A most megjelenő Karácsonyi album a nagy történelmi időkre való tekintettel, olyan díszes tartalommal jelenik meg, hogy egyben zenei okmányát is fogja képezni e dicső és örökké nevezetes nagy időknek milyen volt a nemzeti érzés és fellendülés az 1914-ik esztendőben. A zongorázó közönség megtalálja benne a Monarchia és Németország nemzeti és oszadatalait, harci indulóit és az id. i. saison sláger újdonságait. Ezen Karácsonyi Album kiadásával, hazánk e legelső zeneműkiadó cég kedves meglepetést nyújt nagy vevőközönségének és valósággal ajándékszámba megy a gyönyörű album, tekintve, hogy a közel 100 oldal tartalmazó kötetben foglalt zeneművek értéke egyenként vásárolva körülbelül 100 korona, míg így együtt az egész Karácsonyi Album 4 korona, díszkötésben pedig 6 korona. Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik e Karácsonyi Album megjelenéséről szóló hírlinket és azon figyelemzetésünket, hogy az albumra a kiadó cég olvasóinktól is csak f. november hó végéig fogad el megrendeléseket, mivel az csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra november hó végéig Budapestre a cég Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

Használjunk hadisegély postabélyeget.

Automobil vezető állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

XXXI-ik magyar királyi

Jóteknyszjáték államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhatalmi és jóteknyszjátékokra fog fordíthatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 K-ra rug közzepénzben.

Főnyeremény 200,000 koronában készpénzben, továbbá:

1 főnyeremény	—	—	30,000 Kor.
1	—	—	20,000 "
1	—	—	10,000 "
1	—	—	5,000 "
5 nyerem. á 1,000 K	5,000	—	5,000 "
5	—	—	2,500 "
10	—	—	2,500 "
20 nyerem. á 200 K	4,000	—	4,000 "
40	—	—	6,000 "
100	—	—	10,000 "
200	—	—	10,000 "
2500	—	—	50,000 "
12000	—	—	120,000 "
14885 nyer. összesen	475,000	K.	

Huzás visszavonhatatlanul 1914. dec. 9.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beklédése mellett a m. kir. lottó- és jóteknyszjáték-igazgatóságtól Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legutóbbi időben az állomásokon és váltó-stationokban, játéktervet ingyen és bérmentve küld a

Magy. kir. Lottó- és jóteknyszjáték-igazgatóság.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Zemplén és Ungból kivertük az ellenséget.

Budapest, nov. 26.

Magyar távirati irodának jelentik Nyiregyházáról: Az ungvári főispántól érkezett értesítés szerint csapataink az uzsoki szorosba betört ellenséget megverték és kiszorították az ország területéről. Zemplénben beengedett ellenséget bekerítve megvertük. Az oroszok vesztesége e helyen nagy, az ellenség az ország területéről minden honnan megkezdte a visszavonulást.

IZLÁM HARCZA.

Konstantinápoly, nov. 26.

Török főhadiszállás jelenti: Tartósan rossz időjárás Kaukázusban pillanatnyira megállította offenzív mozdulatainkat. Csoroch zónába behatolt csapataink újabb győzelmet arattak, megszállták Morguit átlépték, Csoroch folyót Burcsika közelében és ezt az állást megszállták az ellenségétől több gyorstüzéző ágyút, egy sebességszállító felszerelést, két autómobil, száz lovat, löszert és egyéb tüzérségi anyagot és nagy tömeg dinamitot zsákmányoltak.

SIKEREINK A SZERB HARCTÉREN.

Budapest, nov. 26.

Tegnap óta kolubaramenti harcok lényeges előhaladásáról adhatunk számot. Ellenséges arcvonal centrumát Lazarevaci erős hadállást 1173 és 102. ezredek melyek harci lendületükről híresek, rohammal bevették, ez alkalommal 8 tisztet 1200 főnyi legénységet fogtak el 3 ágyút 4 löszerkocsit és 3 géppuskát zsákmányoltak. Lyig helységtől délre is sikerült hasonló nevű folyótól keletre fekvő magaslatokat bevenni és ez alkalommal 300 szerbet foglyul ejteni. A Valjevótól dél felé előrenyomult hadosztályok Kosjerici előtt állanak.

Német győzelmek az oroszok felett.

Berlin, nov. 26.

Kelet Poroszországban a helyzet változatlan Makusin tábornok Lodznál és Lovinnál I. II. és V. orosz hadsereg részén súlyos veszteségeket szenvedtek sok haloton sebesültön kívül oroszok nem kevesebb mint negyvenezer sebesültet foglyot vesztek, hetven ágyút 160 lövészercocsit 160 géppusgyvert zsákmányoltunk és harminc ágyút használhatatlanná tettünk. Fiatal csapataink azon részei amelyek ezen harcokban részt vettek, nagy áldozatok ellenére is fényesen beváltak. Ha ilyen eredmények után sem sikerült döntést kiküldeni annak oka további ellenes erőket kelet felől és dél felől való beavatkozásában rejlik, ezeknek támadását tegnap mindenütt visszavertük. Harcok végleges kimenetele még hátra van.